

LUDWIK PACZYŃSKI

ur. 1935; Wilno

Miejsce i czas wydarzeń	Łęczycza, okres powojenny
Słowa kluczowe	Łęczycza, okres powojenny, szkoła powszechna, folksdojczyce

Folksdojczyce w powojennej Łęczycy

Pamiętam jedną bardzo przykrą historię, mianowicie na podwórku szkolnym, które było jednocześnie takim wyklepanym piaszczystym boiskiem – tam robiliśmy gimnastykę, piłek żadnych nie było jeszcze wtedy, nikt nie miał piłki przecież, footballówki, w szmaciankę mogliśmy grać najwyżej – było spotkanie, byli nauczyciele, byliśmy my i przyszedł jakiś błazen, jakiś bałwan i powiedział, wskazując na [jednego] chłopca, że właśnie rodzice tego chłopca podpisali folkslistę. Zналиśmy chłopaka, nie wiedzieliśmy o tym. Chłopak blady, mógł mieć 10, 11 lat. Tak że ten cywil, jakiś urzędas śmierdzący, zachował się wspaniale i pedagogicznie.

Dużo było ludzi, którzy szli na współpracę albo Niemcy [ich] zmuszali. Folksdojczyki pamiętam dwie, nie wiem, dlaczego w czarnych fartuchach sprzątały ulicę przed naszym domem. Dwie takie panie. I była taka pani, która u nas mieszkała, jej mąż gdzieś uciekł. Oczywiście, wszyscy gówniarze przychodzili nabijać się z tej Niemki. Miała córkę, mieszkały w suterynie u nas, znaczy w ośrodku zdrowia, ale ja byłem tak wytresowany przez mego tatę i moją mamę, że nie wolno mi było okazać pogardy tym ludziom. Jednocześnie Niemcy dawali służące, rozdawali małe Niemki po wojnie, w [19]45 roku. Rodzice podpisali folkslistę, dziewczyna była Bóg wie czemu winna, nazywała się Blanc i była u nas przez jakiś czas służącą, bo taki był nakaz. Po prostu jakieś tam biuro rozsyłało. Z tym że oczywiście była na takiej zasadzie, że jeżeliśmy siadali do obiadu, to i ta dziewuszczyka, Blancówna, siadała razem z nami. Ja pamiętam tylko, że wymyśliłem piękny wierszyk, pierwszy w moim życiu i nieudany, bo mało mi tata uszu nie poobrywał, mianowicie: „Panna Renia Blanc czyści buty na glanc”. No i tutaj mi tata powiedział, co o mnie sądzi. Od tej pory z żadnej nacji nie usiłuję kpić.

Data i miejsce nagrania	2013-04-15, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"